

**МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ФИЛОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра теоретического и славянского языкознания**

ПАВЛЮКЕВИЧ
Ольга Валерьевна

**СТРУКТУРА СЕМАНТИЧЕСКОГО ПОЛЯ ИМЁН С СЕМОЙ
‘ВРЕМЯ’ В СЛОВАЦКОМ ЯЗЫКЕ**
Дипломная работа

Научный руководитель:
кандидат филологических наук,
доцент Л.И. Соболева

Допущена к защите

«___» _____ 2015 г.

Зав. кафедрой теоретического и славянского языкознания
кандидат филологических наук, доцент Л.А. Козловская

Минск, 2015

РЕФЕРАТ

Дипломная работа: 117 страниц, 2 приложения, 72 источника

Ключевые слова: СЕМАНТИЧЕСКОЕ ПОЛЕ, ВРЕМЯ, ЛИНЕЙНОЕ ВРЕМЯ, ЦИКЛИЧЕСКОЕ ВРЕМЯ, СЕМА, КОГНИТИВНАЯ ЛИНГВИСТИКА, МЕТАФОРА, ИСТОЧНИК МЕТАФОРИЧЕСКОГО ПЕРЕНОСА, ЯЗЫКОВАЯ КАРТИНА МИРА, ДЖОРДЖ ЛАКОФФ, МАРК ДЖОНСОН.

Объект исследования: имена существительные словацкого языка с общей семой 'время'.

Предмет исследования: внутрисистемные связи существительных лексико-семантического поля времени в словацком языке.

Цели: выявить особенности семантической структуры существительных с общей семой 'время' в словацком языке и характер лексико-семантических связей элементов семантического поля времени.

Принцип отбора материала: Материал для исследования был получен путем сплошной выборки из следующих источников: «Krátky slovník slovenského jazyka», «Synonymický slovník slovenčiny» и «Slovenský národný korpus».

Методы: структурного анализа, семасиологического анализа, ономасиологического анализа, типологического анализа.

Актуальность исследования: в данном исследовании изучается характер организации лексико-семантической системы словацкого языка на примере лексико-семантического поля времени. Подобное исследование на словацком материале не проводилось.

Область практического применения: результаты данного исследования могут быть использованы при разработке курсов и спецкурсов по лексикологии словацкого языка, при изучении словацкого языка как иностранного.

Время – одна из онтологических категорий, это одно из наиболее важных понятий для носителя любого языка. Анализ того, как эта категория отражена в лексике и трансформируется при метафоризации, позволяет изучить языковую картину мира носителя языка и понять культуру народа.

РЭФЕРАТ

Дыпломная праца: 117 старонак, 2 дадатка, 72 крыніцы

Ключавыя словы: СЕМАНТЫЧНАЕ ПОЛЕ, ЧАС, ЛІНЕЙНЫ ЧАС, ЦЫКЛІЧНЫ ЧАС, СЕМА, КАГНІТЫЎНАЯ ЛІНГВІСТЫКА, МЕТАФАРА, КРЫНІЦА МЕТАФАРЫЧНАГА ПЕРАНОСУ, МОЎНАЯ КАРЦІНА СВЕТУ ДЖОРДЖ ЛАКОФФ, МАРК ДЖОНСОН.

Аб’ект даследавання: назоўнікі славацкай мовы з агульнай семай 'час'.

Прадмет даследавання: ўнутрысістэмных сувязі назоўнікаў лексіка-семантычнага поля часу ў славацкай мове.

Мэты: выявіць асаблівасці семантычнай структуры назоўнікаў з агульнай семай 'час' у славацкай мове і характар лексіка-семантычных сувязяў элементаў семантычнага поля часу.

Прынцып адбору матэрыялу: Матэрыял для даследавання быў атрыманы шляхам суцэльнай выбаркі з наступных крыніц: «Krátkyslovníkslovenskéhojazyka», «Synonymický slovníkslovenčiny» і «Slovenský národný korpus».

Метады: структурнага аналізу, семасіялагічнага аналізу, анамасіялагічнага аналізу, тыпалагічнага аналізу.

Актуальнасць даследавання: у дадзенай працы вывучаецца характар арганізацыі лексіка-семантычнай сістэмы славацкай мовы на прыкладзе лексіка-семантычнага поля часу. Падобнае даследаванне на славацкім матэрыяле не праводзілася.

Вобласць практычнага прымянення: вынікі дадзенага даследавання могуць быць выкарыстаны пры распрацоўцы курсаў і спецкурсаў па лексікалогіі славацкай мовы, пры вывучэнні славацкай мовы як замежнай.

Час – адна з анталагічных катэгорый, гэтаадно з найбольшважных паняццяў для носьбіта любой мовы. Аналіз таго, як гэтая катэгорыя адлюстравана ў лексіцы і трансфармуецца пры метафарызацыі, дазваляе вывучаць моўную карціну свету носьбіта мовы і зразумець культуру народа..

ABSTRACT

Thesis: 117 pages, 2 applications, 72 sources.

Keywords: SEMANTICAL FIELD, TIME, LINEAR TIME, CYCLICAL TIME, SEMA, COGNITIVE LINGUISTICS, METAPHOR, METAPHORICAL TRANSFER OF MEANING, LINGUISTIC PICTURE OF THE WORLD, GEORGE LAKOFF, MARK JOHNSON.

The Object of the research: nouns with the common seme 'time' in the Slovak language.

The Subject of the research: intrasystem relations of the nouns of the semantical field of time in the Slovak language

The Goal of the research: to determine the particularities of the semantic structure of nouns with a common seme 'time' in the Slovak language and the nature of the lexical-semantic relations between the elements of the semantic field of time.

The principle of selection of the material: The material for the study was obtained by continuous sampling from "Krátky slovník slovenského jazyka" "Synonymický slovník slovenčiny" and "Slovenský národný korpus"

Methods of research: structural analysis, semasiological analysis, onomasiological analysis, typological analysis.

The relevance of the study: this study examined the nature of the organization of the lexical-semantic field of time as an example of the organization of the lexical-semantic system of the Slovak language. A similar study using the Slovak lexemes was never conducted.

The practical application: the results of this study can be used in the development of courses and special courses on lexicology of the Slovak language, or for studying Slovak as a foreign language.

Time - one of the ontological categories, is one of the most important concepts in any language. Analysis of how this category is reflected in the lexicon and metaphorically transformed, allows one to explore the linguistic picture of the world of native speakers and understand the culture of the people.